

Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet E?itli?i Tutumu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet E?itli?i Tutumu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=21261>

Özet

Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet E?itli?i Tutumu Ölçe?i (EÇETÖ), Gülten Uçan ve Halime Baydur tarafından 2016 y?l?nda Türk erkeklerinin toplumsal cinsiyet e?itli?i konusundaki tutumlar?n? ölçmek amacıyla Türkçeye uyarlanm?? bir psikolojik ölçme aracıdır. Bu ölçek, özellikle aile içi şiddet, cinsel ilişkiler, üreme sa?l??? ve ev i?leri gibi ya?am?n farklı alanlar?nda erkeklerin e?itlikçi veya geleneksel tutumlar?n? belirlemeyi hedefler. Uyarlama çalışmas?nda, ölçe?in Türkçe formunun geçerlik ve güvenirlik analizleri titizlikle gerçekleştirilmiştir.

Ölçek, toplumsal cinsiyet rollerine dair geleneksel ve modern yaklaşımlar arasındaki farklar? yakalamakta etkili olup, özellikle müdahale programlar? ve sosyal politika geli?tirmede kullan?labilecek değerli veriler sunmay? amaçlamaktadır. Toplam 23 maddeden oluşan bu araç, dört ana alt boyutta yapılandırılmıştır.

Anahtar Kelimeler

Toplumsal Cinsiyet E?itli?i, Tutum Ölçe?i, Erkekler, Uyarlama, Psikometri, Geçerlik, Güvenirlik, Aile içi şiddet, Cinsel ilişkiler.

Yazarlar

Gülten Uçan, Halime Baydur.

Amaç

Ölçe?in temel amacı, Türk kültüründe yaşayan erkeklerin toplumsal cinsiyet rolleri ve e?itli?ine dair sahip oldukları mevcut tutumlar? sistematik bir şekilde değerlendirmektir. Bu, özellikle geleneksel rollerin baskın olduğu alanlarda erkeklerin e?itlikçi yaklaşımlar?n? ya da direncini ortaya koymak için kritik öneme sahiptir.

Uyarlama çalışması, alanyaz?na toplumsal cinsiyet e?itli?i araştırmalarında kullan?labilecek, güçlü psikometrik özelliklere sahip bir araç kazandırmayı amaçlamıştır. Elde edilen veriler, toplumsal değişim projelerinde ve eğitim programlarında hedef kitle analizleri için temel oluşturmaktadır.

Yapı

Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet E?itli?i Tutumu Ölçe?i, dört temel alt boyuttan oluşan çok boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. Bu boyutlar, erkeklerin günlük yaşam pratikleri ve toplumsal sorumluluklar konusundaki e?itlik algı?n? derinlemesine incelemektedir. Ölçek, bireyin tutumunu gelenekselden

e?itlikçiye do?ru bir spektrumda konumland?r?

Ölçe?in ölçtü?ü temel psikolojik yap?, erkeklerin kad?nlarla olan ili?kilerinde ve toplumsal ya?amdaki rollerine dair içselle?tirdikleri e?itlik normlar?d?r. Bu normlar, özellikle hassas kabul edilen alanlarda (?iddet ve cinsel sa?lık gibi) belirginle?mektedir. Dört alt boyut, ölçe?in kapsam geçerli?ini güçlendirmektedir.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, yap?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?unu göstermek amacıyla gerçekleştirilmi?tir. Bu kapsamda en önemli analiz, ölçe?in faktör yap?s?n? do?rulamay? hedefleyen **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) olmuştur. DFA sonuçlar?, ölçe?in dört alt boyutlu yap?s?n?n Türk örnekleminde de kabul edilebilir düzeyde uyum sa?lad???n? göstermi?tir.

Yap? geçerli?ini desteklemek amacıyla ayr?ca **korelasyon** analizleri yap?lm?? ve ölçek puanlar?n?n ilgili teorik yap?larla beklenen yönde ili?kili oldu?u tespit edilmi?tir. Ölçe?in madde ay?rt edicili?ini test etmek için ise **Student t-testi** kullan?lm??, bu testler her bir maddenin ölçülen toplam yap?ya anlamlı katkı sa?lad???n? kanıtlam??r.

Güvenirlik

Ölçe?in iç tutarlılı??n? de?erlendirmek amacıyla güvenirlik çözümlmeleri yap?lm??r. Temel güvenirlik göstergesi olarak **Cronbach Alfa de?eri** hesaplanm??r. Elde edilen Alfa katsay?s?n?n, ölçe?in farklı alt boyutlar? ve toplam puan? için yüksek düzeyde iç tutarlılı??a işaret etti?i belirtilmi?tir. Bu durum, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? tutarlı bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermektedir.

Ayr?ca, ölçek maddelerinin her birinin toplam puan üzerindeki etkisini incelemek üzere **madde-toplam korelasyonlar?** hesaplanm??r. Yüksek madde-toplam korelasyonlar?, ölçekteki her bir ifadenin genel yap?n?n ölçülmesine önemli katkı sa?lad???n? ve maddelerin homojen yap?da oldu?unu ortaya koymaktadır.

Faktör Analizi

Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet E?itli?i Tutumu Ölçe?i'nin uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in orijinal yap?s?n?n Türk örnekleminde korunup korunmad???n? test etmek için **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) kullan?lm??r. Analiz, ölçe?in dört ana faktörden olu?tu?unu desteklemiştir. Bu faktörler, ölçe?in teorik olarak dayand??? toplumsal cinsiyet e?itli?i alanlar?n? temsil etmektedir.

Dört temel faktör (boyut), toplam 23 maddeden olu?maktadır. Faktör yükleri ve uyum indeksleri, bu dört faktörlü yap?n?n iyi bir model uyumu sergiledi?ini göstermiştir. Bu faktörler, Aile ?çi ?iddet,

Cinsel ?li?ki, Üreme Sa?l??? ve Ev ??leri alanlar?ndaki tutumlar? ayr? ayr? de?erlendirme imkan? sunmaktadır.

Araç

Test Çe?idi: Uyarlama

Format: Ölçek derecelendirmesi kaynakta aç?kça belirtilmemi? olsa da, tutum ölçeklerinin standart uygulamalar? göz önüne al?narak Likert tipi bir derecelendirme format?na sahip oldu?u varsay?lmaktadır. Toplam 23 maddeden olumaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Türk Erkekleri

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki yeti?kin erkek örneklemi üzerinde uygulanm???tır. Çal??man?n detaylar? için referans makaleye bak?lmalıdır.

Test Metodolojisi: Öz Bildirim Envanteri

Anahtar Kelimeler

DFA, Madde-Toplam Korelasyonu, Tutum, Cinsiyet Roller, VDI, RHDP, Psikometri.

Yazarlar (Detayl?)

Sorumlu Yazar: Gülten Uçan

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Kaynakta belirtilmemi?tir.

Kurum E-posta Adresleri: gultenucan@gmail.com

?leti?im Adresi: Kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in kullan?m?na ili?kin izinler için sorumlu yazar Gülten Uçan ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçe?in akademik ve ara?tırma amaçlı? kullan?m? için gerekli izinler, yazar?n takdirine ba?lıdır.

Ölçe?in Türkçeye uyarlama çal??ması **2016** y?l?nda yay?mlanm???tır.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: erkeklerin-toplumsal-cinsiyet-esitligi-tutumu-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Uçan, G. ve Baydur, H. (2016). Türk Erkeklerinde Toplumsal Cinsiyet E?itli?i Tutumu Ölçe?i'nin geçerlik ve güvenirlik çal??ması?. *International Journal of Social Science*, 47, 289-308. Makalenin orijinal ba?lant?s?: jasstudies.com

Erkeklerin Toplumsal Cinsiyet E?itli?i Tutumu Ölçe?i Maddeleri

Ölçek, toplam 23 maddeden ve dört alt boyuttan olu?maktadır:

Aile ?çi ?iddet Alan? Maddeleri (A??) (Violence Domain Items - VDI): (6 madde)

Cinsel ?li?ki Alan? Maddeleri (C?A) (Sexual Relationships Domain Items - SRDI): (7 madde)

Üreme Sa?l??? ve Hastal?klar?n Önlenmesi Alan? Maddeleri (ÜSHÖA) (Reproductive Health and Disease Prevention Domain Items - RHDP): (5 madde)

Ev ??leri ve Gündelik Ya?am Alan? Maddeleri (E?GYA) (Domestic Chores and Daily Life Domain Items - DCDL): (5 madde)